

zapustita v otroku stalne posledice: živčni napadi, božjast, nervoznost itd.

S takimi prireditvami se naša šola pač ne bo dandanašnji dala več popularizirati, pač pa lahko doseže tak zakon ravno nasprotno. Starši bodo videli, kaj se vse od otroka zahteva, kako se ga maltretira in nateza in vsa popularizacija je pri kraju.

Po čl. 25. morajo graditi in vzdrževati šolska poslopja občine kakor do sedaj. Akoravno je učiteljstvo z vso silo delalo na to, da bi te dolžnosti prevzela država, ker je vseeno ali gre iz levega ali pa iz desnega žepa, vendar je ostalo pri starem. Lepo in demokratično je, da se da ljudem priliko za udejstvovanje in sodelovanje pri šoli. Vendar bi se to lahko spregledalo, ako se pomisli, koliko more ravno ta člen zakona škodovati prosveti. Saj vsi poznamo konservativnost naših ljudi in občin in da njihovih slabih svetovalcev po farovžih. Vse bodo prej storili kakor pa kaj koristnega za šolo.

Krajni šolski sveti bodo še nadalje ostali, samo da se bodo imenovali krajni šolski odbori. Tudi konstituirali se bodo na drug način kakor do sedaj. V ta odbor stopi vsakokratni župan, zdravnik, šolski upravitelj in 5 odbornikov. Predsednika se voli. Odbor ima blagajnika in tajnika, ki sta plačana. Nikoli pa ne sme biti blagajnik župan ali šolski upravitelj.

Ta člen ima edino to dobro stran, da naroča občinam skrbeti za stanovanje, ogrev in razsvetljavo vsemu učiteljstvu. Zato pa mora občina v teku petih let sezidati ta stanovanja, dotlej pa vsakemu ga preskrbeti v naravi, ali pa plačati v denariju.

Po členu 26. mora občina preskrbeti vsem učencem potrebni šolski material, kakor knjige, zvezke, svinčnike itd., za kar pa sme povračilo zahtevati samo od premožnih staršev.

V obrambo.

Odsek za samoizobrazbo logaškega učiteljskega društva je povabil na svoj prvi sestanek sociologa dr. Tuma, da teoretično seznani učiteljstvo o temeljnih pojmi sociologije. Sestanek pa je sreski poglavar v Logatcu po brzojavnem nalogu velikega župana preprečil z odlokom, da ni za sestanek določeni dan, pouka prost dan.*

Ni jasno, kaj je dalo povod tej prepovedi, šepeče pa se, da je bil predmet predavanja ali predavateljeva oseba, oblastem neljuba. Če je to res, potem smo učitelji prejeli kvalifikacijo, ki ni častna za nas. Kajti, četudi ni povod jasen, vendar izzvene vsi odločujoči motivi, ki bi prišli v tem slučaju v poštev.

* Svetujemo, da se tudi ti sestanki sklicujejo s strani okr. učit. društva, da se tako zadosti formalni strani izdanih odlokov glede prostega dneva za zborovanje. Opozarjamo na najnovejši torzadveni odlok ministrstva O. N. Br. 30.780 od 2. junija 1925, ki je objavljen v 18. številki »Osnovne Nastave«.

Ravno tako je tudi s šoli odraslo mladino. Ko zapusti šolo, pride pod vse druge vplive, ki mu skušajo zamoriti ono, kar mu je dala šola. In zato mora tukaj spet zastaviti učiteljstvo s svojim delovanjem. S sistematičnim delom, bodisi v raznih prosvetnih, telovadnih, narodno-obrambnih, bodisi v gospodarskih društvi, bi lahko pridobil spet šoli odraslo mladino in bi jo še nadalje vzgojeval v pravcu, v katerem je začel v šoli.

Saj je ravno v mladini bodočnost naroda in države in bi moral ravno zato vzgajati, ne samo šolske otroke, ampak tudi mladino v narodnem — državnem duhu. Starejša generacija je živela svoječasno pod drugimi razmerami, v delu je svetovno morijo in ni čuda, ako je malo apatična napram vsemu novemu, ako ne celo sovražna. Mladina pa ne ve mnogo o drugih časih, spominja se samo kot v sanjah časov, ko je bil oče pri voljakih in bi zato seme enkrat vsejano prav gotovo obrodilo dobre sadove. Treba je le pravih vrtnarjev. Treba je pravih učiteljev, ki uporabijo svoj prost čas v dobrobit ljudstvu, narodu in državi in ne izostane uspeh. Ledina je velika, delavcev malo in ravno zato naj prime vsakdo za lopato in začne z delom, naj začne graditi hišo naše države pri najmanjših državljanih.

S temi izvajani sem hotela opozoriti samo na našo rakrano in želim, da bi s tem dopisom vzbudila med učiteljstvom resno premišljevanje.

Pri vpisovanju otrok v šolo pa je predložen zakon zelo birokratičen. Mi smo vpis izvršili v dveh dneh, po novem pa se ta procedura vleče od 1. junija do konca avgusta. Od 1.—15. junija mora svoj posej izvršiti šolski voditelj, ki pa mora spisek potem predložiti v nadaljnjo obravnavo okrajnemu nadzorniku. Do 15. avgusta pa mora po členu 44. pregledati vse stare in nove otroke zdravnik.

Člen 47. določa, da bo od sedaj kaznoval šolske zamude šolski odbor. To je zopet ena izmed slabih strani tega zakona. Če sedaj smo se pritoževali, da ni dovolj strogo postopanje, ko je kazni izrekal okrajni šolski svet, toliko slabše bo pa sedaj. Kdaj pa se bo našel tak krajni šolski odbor, ki bo pri volji radi šolskega obiska kaznovati soobčana.

Po členu 48. se glase učenčeve ocene: odlično = 5, prav dobro = 4, dobro = 3, dovoljno = 2 in nezadostno = 1.

Člen 83. določa 32-letno službovanje v pokojnino. Vojna leta se računajo dvojno.

Najslabšo stran pa pokaže ta zakon v čl. 97. in 98., ki govorita o kaznovanju učiteljstva. Okrajni nadzornik nas sme kaznovati s tridnevno plačo, prosvetna oblast pa celo s plačo od 3 do 15 dni. S to odredbo je učiteljski stan degradiran pod vse druge stanove. Ta odredba je tako reakcionarna in žaljiva za nas vse, da moramo uporabiti vsa sredstva, da se črtata ta člena.

Za okrajnega nadzornika bo postavljen tisti, ki izvrši nižji tečaj Višje pedagoške šole. Tedaj bomo imeli za nadzornike meščanskošolsko učiteljstvo.

Iz navedenega se vidi, da je ta zakon samo malo povečan zakon za Srbijo iz leta 1904. Slovensko učiteljstvo mu ugovarja. Ne pridobimo z njim mnogo, pač pa izgubimo mnogo.

v eno: Napredno učiteljstvo je premalo trdno v svojih mazorih, na katere ob vsaki priliki trka, da bi moglo prenesti akademsko razpravo o kaki znanosti, ne da bi se navzelo novih idej in se vsled tega politično preorientiralo. Ako sklepamo dalje, je vsa naša državotvorna gorečnost in jugoslovenstvo itd., neiskreno in začasno papirnati dokument, ki naj služi le kot okrasek in priloga k prošnji za boljše službeno mesto. Tako nas vsaj hočejo tolmčiti drugi.

Ta konstatacija je žalostna in bridka in ne služi samo nam v sramoto. Kajti, če bi tudi bili navedeni motivi opravičljivi, ali ni boljše, da se učiteljstvo jasno opredeli, da ne vem v kakšnem — izumu, ter da ostane kompaktna le skupina načelnih mož, ki bo ostala neomajno na svojem mestu, tudi ko bi se vanjo zaganjali valovi drugih — izmov?

In kako naj pridem do prave načelnosti, če ne poznam razlik, ki ločijo moje prepričanje od drugih nazorov? Kako naj izbiram obrambno orožje in moči, ako ne poznam orožja in moči onih, ki se v me zaganjajo? Po vaseh je učitelj skoroda povsod edini intelektualac, ki pride v prilike ali neprilike debatirati z demagoškimi eksponenti subverzivnih mogotcev, edini, ki bi zamogel opravičiti obstoječe razmere in braniti zdrave nazore pred izpati dobro zdresiranih agitatorjev, ki bi radi ribarili v kalnem. Kako naj bo kos demagogiji, ki ji ne pozna šibkih strani, in če zna zlučiti plast lepo nanizanih in na omanljiv efekt preračunanih fraz ter pokazati trohnel temelji na katerih so fraze zidane? Besede, kot: »Ah, kaj boste nam pravili!« ali »Govorite, kar hočete, mi pa le ostanemo« itd., — ne zaležejo več. Vse oči vaščanov gledajo na nas in podzvestno spoznajo našo nemoč — demagoštvo pa ima to moč, da oamlja preproste ljudi.

Če pa hočem spoznati temelje raznih nazorov, jih moram spoznati ne iz ust tistih, ki se z njimi ne strinjajo, ampak v prvi vrsti iz ust onih, ki jih propagirajo in nanje prisegajo.

Le tako bomo došli do načelnih, poštenih in ne le politično-zdresiranih kulturnih plonirjev.

Od nobenega stanu se toliko vsestranskih zmožnosti ne zahteva, kot od našega Dobro! Dajte nam prilike drugje, da si teh zmožnosti prisvojimo. Manj abstraktnih navodil in več konkretnega kruha, pa bo v marsičem boljše. Če pa to ne gre, pustite vsaj, da sami trošimo denar in energijo za izpopolnitev svoje izobrazbe! Hočemo biti močje iz mesa in krvi in ne lutke, ki se sese-

dejo v hipu ko jih nevidna roka izpusti! Zaupamo, zato hočemo uživati tudi zaupanje!

Se nekaj se šepeče v zvezi s prepovedjo sestanka: »Tovariš M., kot predsednik izobraževalne akcije bo zaradi tega »trpel«!

Tov. M. skoro ne more več trpeti, kot je že! Je že dovolj gori v hribih.

S. CERUT:

Nekaj misli o organizaciji »Učiteljskega pevskega zbora«.

Približno 20 let čitam »Učit. Tovariša«. V vsakem letniku skoraj je poziv ali priporočilo raznih odsekov in posameznikov, ki nas vzpodbujajo k ustanovitvi lastnega pevskega zbora. Precej je tudi okrajnih učiteljskih društev, ki gojijo petje, seveda le s pčlim uspehom. Nekaj časa tak pevski zbor životari, potem pa umolkne.

Zakaj ti zbori ne uspevajo in tudi ne morejo uspevati, je več vzrokov. Glavni vzrok je gotovo naša površnost, naše nezadostno umevanje stvari. Tovariš(ice) se priglasi kot pevec bolj radi lepšega, za zabavo. Nima pred seboj jasnega smotra, zato tudi ne prave vere in vsled pomanjkanja teh dveh faktorjev, tudi ne dovoljne sile, ki jo dosega vsakega cilja neizprosno zahteva.

Nele za zbor, tudi za drugo delo ni v nas potrebnega smisla in zadostne energije, kakor slama smo, ki se naglo vžge, a ravno tako naglo tudi ugasne, brez toplote, brez koristi. Tako se že vžga in ugaša cela generacija.

Smoter Učit. pevskega zbora ni zabava, ampak mnogo višji in širji. V glavnem je dvojen: kulturn in organizacijski. Koliko pravih vrednot bi dali svojemu narodu z njim! Povzdignili bi njegov sloves pred vnanjim svetom, a tudi njegova samega bi obogatili s pravo srčno kulturo. Saj »Učit. pevski zbor« naj bi bil le početak glasbeno umetniškega žarišča, ki naj bi širil umetniško vzgojo v vse plasti naroda ter ga s tem kulturno dvignil.

Pa tudi nam samim bi taka ustanova donajala velike koristi. Dvignila bi

Pokrajinska skupščina UJU — Poverjeništvo Ljubljana — v Šoštanju 4. in 5. julija.

Opozarjamo vnovič, da poteče rok za prijave dne 25. t. m. in da se bo treba točno držati tega roka. Prijave naj bodo natančne po že objavljenih navodilih. Do danes (16. junija) je došlo 10 (reci deset) prijav. Požurite se, požurite, da se nam ne bo zadnje dni delo nakopičilo! Po skupščini so projektirani sledeči izleti: 1. na Dobro čez Velenje in Šent Janž (vodnik tov. Vilher); 2. Huda luknja — Kozjak (vodnik tov. Furlani); 3. Urška (gor iz Šoštanja, dol v Guštanj) vodnik tov. Kurik; 4. Solčava — Logarska dolina — Kamniške planine (vodnik tov. Špenko); 5. Topolšica (vodi tovarišica Skala); 6. Gora Oljka (vodnika tov. Rozman in tovarišica Piano Mara); 7. Državni premogovnik (vodi tov. Pokeržnik); 8. veletovarna usnja Woschnagg v Šoštanju.

Zdravilišče Topolšica in državni premogovnik v Škalah se bosta razkazala v nedeljo 5. julija popoldne tako, da

Ferijalni Savez učiteljstva.

—i Vsem učit. P. F. S.! Bliza se konec šolskega leta in z njim uspeh ferijalnega dela in uspeha. Ustanovite kjer je mogoče »Lokalne odbore« in tam, kjer so obstojali lanske leto, jih poživite! Tako pošljite v Beograd na »U. O. F. S.« imena dobrotvorov. Ne pozabite na svratista F. S., kjer so mogoča. Kjer obstojajo dijaške P. F. S. stopite v stik in ukrenite vse potrebno skupno z njimi! Naročite takoj »Vozne isprave«. Dokažimo, da se zavedamo tudi dolžnosti, ne samo pravic F. S.! — Za učit. F. S.: Sl. Mrovlje.

—i Vsem članom 171. učit. P. F. S. v Beli Krajini! Prosim vse član(ice) F. S., da takoj pošljejo za »Vozne isprave« (t. j. 1. Ferijalna legit. in 2. Popis fer. olakšic — znesek 5 Din (pet dinarjev) z natančnim počit. naslovom in s fotografijo! Nadalje prosim, da takoj poravnajo dolžni znesek, drugače ne moremo poslati »Voznih isprav«! — Za P. F. S.: Mrovlje.

—i III. Poč. Kosovski izlet. Da ne bo treba vsem ponovno odgovarjati, ponovno navedem: Program: Ljub-

Plača k večjemu navzdol. In to kazni bi mu skoro privoščil, ker jo zasluži! Drugače je tov. M. dovolj trpel v Italiji, kjer je dejansko dokazal svoj čist nacionalizem s tem, da je bil suspendiran in obsojen na osem mesečni zapor zaradi — iredentizma. Z odprtim vizirjem sme vprašati: »Kdo je, ki dviga kamen nadme?«

J. R.

naš ugled in našo popularnost med ljudstvom. Poleg materialnega dobička (izpopolnitve v glasbeni izobrazbi), ki bi ga bili deležni pevci, bi imel koristi tudi ves stan.

Pa še nekaj ne smemo pri tem pozabiti, kar nujno potrebuje zdravljenja: bolezen naše organizacije. Velik del tega zdravljenja bi mogel vršiti ravno pevski zbor. Skupne vaje in skupni sestanki, vse to bi oživilo ono pravo tovarištvo, ki ga sedaj tako redko več najdeš.

Skratka: zbor bi mnogo doprinesel k utrditvi organizacijskega čuta, k etičnemu prerojenju, ki ga naš stan ravno sedaj tako krvavo potrebuje. Naša organizacija nujno rabi pomlajenja na vseh koncih in krajih; ena veja tega pomlajenja bi bil Učit. pevski zbor. Dosedaj sr se vsi poskušajo v tem pravcu izjaloviti, ker so bili nesrečno začeti. Danes pa je tak nesrečen začetek izključen. Ni nam namreč treba sekati novih poti, le stopiti nam je na uglajene ceste, ki so jih utrli pred nami moravski učitelji in kri naše krvi, naši primorski tovariši. Stvar se da gotovo izvesti, seveda ne smemo delati več starih pogreškov. Okrajne Učit. zbornice puščajmo na miru, saj so že tolikokrat umrli in posili zopet oživeli, da so res potrebni definitivnega počitka. Vso zadevo naj z resnostjo vzame v roke pokrajinska organizacija in naj započne za vso pokrajino. Na letošnjem delegacijskem zborovanju položimo temeljni kamen tej zgradbi.

(Dalje prihodnjič.)

se bodo udeleženci tega izleta lahko odpeljali že z večernim vlakom. Tovarno usnja si bomo na ogledali v dveh skupinah, in sicer delegati v soboto pred delegacijskim zborovanjem, drugi pa v nedeljo po skupščini (ponoldne). Nujno potrebno je, da se prijavi udeleženci izleta v Topolšico, kjer bo šefzdravnik, g. dr. Savič sam razkazal vse naprave s kratkim predavanjem o zdravljenju jetike in dotični, ki želijo videti naprave in jama v državnem premogovniku v Škalah, vsaj do 2. julija, da more pripravljali odbor pri dotičnih vodstvih ukreniti potrebno. Vse prijave se naslavljaajo na »Upraviteljstvo osnovne šole v Šoštanju«. Za druge izlete se bodo prijave sprejemale 5. julija v Školskem domu! Vse udeležence opozarjamo že sedaj na navodila, ki bodo važna in objavljena v prihodnji številki »Učit. Tovariša«!

ljana, Beograd, Skoplje, Niš, Zagreb, Prahovo (po Donavi v Beograd, Ljubljano, Čas: 10—14 dni v začetku avg.). Financa: 1200—1500 Din. Vsak udeleženeec mora biti član F. S.! — Zadnji čas za priglasitev je do 20. junija! Za III. Poč. izlet: Slavko Mrovlje, Črnomelj.

—i Vsem članom F. S.! Prosim pošljite eventualne predloge za kongres F. S. ki bo v Ljubljani najkasneje do 5. julija! — S. M.

Vestnik upokojencev.

—up Tovariši(ice), ki so bili upokojeni med junijem in novembrom 1919 ter sedaj prevedeni na dinarsko penzijo in se jim je nova penzija že nakazala v izplačilo, se naprošajo prijaviti svoje naslove »Učit. Tovarišu«, da tudi drugi prizadeti tovariši vidijo, da se je prevedba res dejansko izvedla.

Splošne vesti.

— Spomen'ca Pov. UJU — Ljubljana k projektu šolskega zakona. Pov. UJU — Ljubljana je poslalo vsem merodajnim ministrom, poslancem, klubom, načelnim činiteljem Glavnega Odbora UJU,

stvom strank, listom itd., obširno spomenico in izpreminjevalne predloge k projektu šolskega zakona. Poverjenstvo bo s spomenico seznanilo tudi članstvo.

— **Glavni Odbor UJU bo sklical brzojavno sejo**, na kateri se bo razpravljalo o nadaljnjih korakih glede projekta šolskega zakona.

— **Obžalovati moramo, da je napredna javnost** popolnoma indolentna glede projekta šolskega zakona in je povsem edrekla. Medtem ko opozicija obveščala svojo javnost glede zakona in pledira svoja stremjenja glede šolske zakonodaje, napredna javnost ni zavzela niti svojega stališča, še manj, da bi brala svoje stališče. Hladno prepušča, da opozicija že v naprej jemlje avtoriteto bodočega zakona v masi.

— **Alarmiranje vseh občin proti šolskemu zakonu**. Klerikalni poslanci so razposlali na vse občinske odbore posebne formularje, sestavljene resolucije proti šolskemu zakonu, ki naj jih občinski odbori podpišejo in pošljejo direktno poslancu Sušniku, da jih porabi za borbo proti določbam projekta šolskega zakona. Katoliški duhovniki so že pričeli tudi s priizničevanjem ljudstva proti šolskemu zakonu. Vsi klerikalni listi, »Slovenec«, »Domoljub«, »Straža« in »Gospodar« pa pišejo strupene članke, s katerimi ustvarjajo nerazpoloženje do bodočega novega šolskega zakona.

— **Poziv**. Pokrajinske skupščine v Šoštanju se udeležijo na povabilo poverjenstva naš referent v ministru stvu prosvete tovariš Pavel Fleret in bo podal na skupščini poročilo o administrativnih in pravnih zadevah učiteljstva. Okrajna društva in posamezni člani, ki hočejo imeti o takih zadevah bolj jasni, naj se obrnejo z eventualnimi vprašanji najkasneje do 22. t. m. na strokovno tajništvo, ki bo zbrani material odposlalo g. referentu.

— **Zavist gospodov župnikov in drugih črnih gospodov**. Medtem ko si gospodje župniki na deželi postavijo veliko moderno in elegantno palačo z velikimi sobanami samo za svojo osebo, hujskajo prebivalstvo proti šoli in delajo nerazpoloženje med prebivalstvom, da za svoje otroke postavlja majhne in čisto nezdružne stavbe — kot šole. Za 300 do 500 otrok prav majhno poslopje, v veliki palači — župnišču pa kraljuje en sam človek s svojo kuharico. In sedaj, ko se je država zavzela za učiteljska stanovanja, ki ne bodo za večje število učiteljstva nikdar tako velika kakor je župnišče za enega samega človeka, uganjajo demagogijo in na podlagi tega hujskajo ljudstvo proti šolskemu zakonu. Če imajo župniki pravico do celih velikih palač, bo imelo tudi učiteljstvo pravico do skromnega stanovanja.

— **Šolski zakon se ne bo obravnaval po skrajšanem postopku**. »Nar. Prosveta« piše: »V zakonodavnem skupščinskem odboru rešeno je, da se naš zakon ne rešava po krajšem postopku. Sednice se drže redovno. Interesantni su govori g. ministra prosvete, g. Sušnika, g. Bazale in g. Kujundžiča. Izvršni odbor UJU budno prati rad na zakonu. U slučaju kakvih rdavih perspektiva Odbor će stupiti u vezu putem depeša sa poverenštvima. Na sednici istog Odbora rešeno je, da urednik »Nar. Prosvete« traži pristupa na sednice Zakonod. Odbora i o radu na njima javlja u listu.« — Dosedaj sta bila v šolskem odseku predelana prvi in drugi oddelek. Drugi oddelek je bil v večih členih izpremenjen. Ko prejmemo avtentična poročila, poročamo več o tem.

— **Šolsko upraviteljstvo v Budincih** (Prekmurje) je prejelo od Jugoslov. Matice v Ljubljani nekaj mladinskih knjig in pesmaric, za katere se najtopleje zahvaljuje. Knjige so mnogo večje vrednosti kakor vposlani darovi tukajšnjih otrok. Jugoslov. Matic naj bo v zaščeno njeni požrtvovalnosti dela na kulturnem polju, da so otroci na najsevernejši meji z veliko radostjo in veselo prejeli poklonjene jim knjige.

— **Olga Soršakova** †. V petek, 22. maja t. l. smo izročili materi zemlji truplo naše drage tovarišice Olge Soršakove na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru, kjer smo jo položili zraven obeh bratov, Milana, ki je umrl leta 1916, kot učiteljski tretičnik in gimnazijec Alekseja, ki je umrl leta 1923. Naša Olga je zbolela v nedeljo 3. maja za vnetjem trebušne mrene in zatem še rebernice. Kljub silnim bolečinam je bila še v ponedeljek in torek v šoli. Šele na prigrvarjanje g. šolskega upravitelja je ostala

v sredo v postelji. Poklicana zdravnica dr. Kukovčeva je odredila prevoz v domačo oskrbo. Prepeljana je bila v soboto 9. maja z rešilnim vozom iz Slivnice na dom staršev v Maribor, kjer je g. dr. Marinič že v nedeljo konstatiral, da za Olga ni več rešitve. Bila je prevredna s sv. zakramenti. Trpela je celih 17 dni, zlasti pa zadnje štiri dni grozne muke. Pretrpela je! Olga je bila rojena leta 1895, v Trnovem pri Ilirski Bistrici; ljudsko šolo je obiskovala v raznih krajih, kakor je to pač naneslo službeno mesto očeta, ki živi kot upokojen železniški uradnik v Mariboru. Učiteljstvo je dovršila pri šolskih sestrah v Mariboru leta 1914., usposobljenostni izpit pa je napravila leta 1917. Prvo njeno službeno mesto je bilo v Konjicah, zatem v Račah, odkoder je bila prestavljena leta 1919. kot nadomestna učiteljica v Slivnico pri Mariboru, kjer jo je leta 1922. višji šolski svet namestil kot stalno. V nagrobnem govoru je omenil g. oblastni šolski nadzornik M. Senkovič, da je bila Olga v šoli izredno marljiva in da si je znala pridobiti mlada srca in s tem tudi spoštovanje staršev. Bila je delavna tudi izven šole. Bila je tajnica sokolskega društva v Hočah ter je organizirala v Slivnici odsek tega društva, katerega vadiateljica je bila sama. Sodelovala je pri vseh prireditvah. Ker je bila vnetja za svojo nadaljno izobrazbo, je pridno posejala zborovanja učiteljskega društva za mariborski šolski okraj čigar članica je bila, čim je došla v ta kraj. Zategadelj pa so prihiteli mnogoštevilni člani in članice od vseh strani, da spremljajo svojo ljubo tovarišico na njeni zadnji poti. Žalujemo staršem želimo blagodejne tolažbe, naši Olgi pa večni mir in pokoj!

— **40-letnico službovanja šolskega upravitelja in pisatelja Ivo Trošta** proslavi učiteljstvo osnovne šole v Tomšlju dne 28. junija ob 10. uri v prostorih tamonjske šole. Vabi se tem potom vse okoliško učiteljstvo in jubilarne prijatelje ter znanke, da se te proslave kar najštevilnejše udeležijo. Istotam se vrši popoldne ob 3. uri veselica gasilnega društva, čigar ustanovitelj je jubilar. Eventualne prijave za kosilo sprejema A. Adamič, Tomšelj p. lg.

— **Poziv**. Ker do danes nisem prejel niti ene prijave za sodelovanje v okr. p. zboru, pozivljam še enkrat vse one, ki imajo dobro voljo, da mi do 30. junija sporoče svoj pristop. Sprejemam prijave I. ten. za kvartet. — A. A., Tomšelj p. lg.

— **Delo učiteljstva za Jugoslov. Matico**. Izkaz zbirke prirhiv 1925 mladine v svobodni domovini svojih neodrešenih bratcem in sestricam. V nastopnem objavljamo III. izkaz zbirke prirhiv, vplačanih Jugoslov. Matic v dobri od 24. maja t. l. do 8. junija t. l. Vsa ona p. n. šolska vodstva, ki še niso sklenila in odposlala svojih zbir, Jugoslov. Matica prosi, da to čimprej store. Sv. Barbara v Slov. Gorah 20., Breznica 287.75, Celje — zavod Sol. sester 80, Devica Marija v Polju 92, St. Danijel pri Prevaljah 20, Faravas 60, Gornja Rečica 20, Gornjigrad 50, St. Gotard 55, Hajdina 85, Kamenica 186, Koprivnik pri Koečevju 30, Sv. Lovrenca v Slov. Gorah 105, Sv. Marijeta na Dravskem polju 30, Mirna 215.80, Sv. Peter v Sav. Dolini 487.20, Preserje 102, Slivnica 34.50, Soteska 20, Stari trg pri Ložu 65, Trboje 25, Ziri 120.80.

— **25-letnica**. Tovariši maturante ljubljanskega učiteljskega iz l. 1900 prosim, da se zglase in stavijo predloge kje in kako bi praznovali svojo petindvajsetletnico. — Josip Gorup, Ptuj.

— **II. mestna deška osnovna šola v Ljubljani** proslavi v dneh 20. in 21. junija 1925 50-letnico svojega obstoja po sledečem vzporedju: Sobota, dne 20. junija: Ob 20. uri podoknica pred šolo z godbo in petjem. Nato obhod po Krakovem in Trnovem. Nedelja, dne 21. junija: Ob 9. uri zjutraj zbiranje šolske mladine pred šolo, nato odhod z godbo na čelu k maši v trnovsko cerkev. Pri maši pojo šolski otroci s spremljevanjem orkestra. Po maši slavnost v šolski telovadnici s sledečim vzporedju: a) Slavnostni govor šol. upravitelja. b) Slavnostno pripenjanje trakov na šolsko zastavo. c) M. Grošljeva: Junak. Deklamira učence I. razreda. d) »Slovenec sem«. Poje zbor učencev. e) V. Vodnik: »Mojim rojakom«. Deklamira učence V. razreda. f) »Slovenec, Srb, Hrvat«. Poje zbor učencev. g) E. Gangl: »Slovenska zemlja«. Deklamira učence VI. razreda. h) »Prav vesel iz šole grem«. Poje zbor učencev. i) A. Potočnik: »Matevžev stric pripoveduje«. Kratek igrokaz. j) »Bože pravde«. Izvajajo šolski otroci. — Popoldne: Ob 1/2 15. uri zbiranje šolske mladine pred šolo, nato odkorakanje z godbo na čelu na narodno slavo v Hribarjev gaj. Tam pogostitev šolske mladine, izvajanje otroških iger, petje in godba do 1/2 18. ure. Nato prosta zabava za odrasle. Pri proslavi sodeluje iz prijaznosti

godba »Mladinski dom«, petje oskrbi pevsko društvo »Krakovo-Trnovo« in pevski odsek »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj. — Vstopnina k popoldanski prireditvi za odrasle 5 Din. K obilni udeležbi vabi pripravljani odbor.

— **Prekratek rok za razpis učiteljskih mest**. Učiteljstvo se pritožuje, ker je objavljen razpis učiteljskih služb za ljubljansko oblast v »Uradnem listu« z dne 11. junija 1925, št. 53, ki ga dobi učiteljstvo ponekde v roke šele okrog 15.—18. junija, razpisni rok je pa že do 24. junija. Zeleti bi bilo, da je razpisni rok daljši ali pa, da se vsaj razpis objavi eden do dva dni po datumu razpisa.

— **NABIRALCE NAROČNIKOV »ZVONČKA«** ponovno opozarjamo da nam takoj po prejemu obračuna poravnajo zastanke na naročnin. Pred sklepom šolskega leta moramo brezpogojno izterjati vso zastalo naročnino. Če boste vsi storili svojo dolžnost, bo list letos aktiven. Upravnk.

— **BLAGAJNIKE UČITELJSKIH DRUŠTEV** opozarjamo na zadnjo okrožnico glede nakazila članarine. Ustrezite brezpogojno naši prošnji.

Glavni blagajnik.

— **Odborova seja »Učit. društva za okraj Ljubljana okolica«** se bo vršila dne 28. junija t. l. ob 9. uri v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. K tej seji vabim tudi izvoljene delegate. — Predsednik.

— **20-letnica mature ljubljanskih učiteljskih letnik 1905**. Dobro žiti! Tudi mene nagovarjajo od vseh strani, češ, gani se, ti si v Ljubljani itd. — Naj torej velja Tvoja, da ne bomo vlekli vsakebi! Sestanemo se 3. julija ob 2. uri popoldne na vrtu v »Zvezdi«. — Tu se pogovorimo naprej. — Pridite vsi! Na veselo svidenje! — Maró k.

— **Kolo Jugoslovanskih sester v Kranju** je povabilo deco meščanske šole, da gostuje s Pečjakovo pravljico komedijo »Kraljičina z mrtvim srcem« v Kranju. To povabilo je bilo z veseljem sprejeto in se vrši gostovanje v Kranju dne 20. junija t. l. Popoldanska predstava začetek ob 3. uri je namenjena mladini kronjskih in okoliških šol. P. t. šolski upravitelj naj blagovoljno ukreni vse potrebno, da bo mladina deležna izrednega užitka te igre.

— **Iz Metlike**. Metliška osnovnošolska mladina je pod vodstvom svojega učiteljstva zbrala v proslavo obletnice poroke Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in Nj. Vel. kraljice Marije za »Ligo proti tuberkulozi« 25 Din in za Rdeči križ 387 Din 25 para. Hvala!

— **Zrelostni izpiti na državnem moškem učiteljskem v Mariboru** so se vršili pod predsedstvom gospoda prosvetnega inspektorja dr. Stanka Beuka kot ministrskega odposlanca od dne 8. do 12. junija t. l. Izpričevalo zrelosti z odliko so dobili gg.: Kos Joško, Sekirnik Maks in Tratik Jože. Za zrele so bili proglašeni gg.: Andolšek Stanko, Apih Milan, Bajde Oton, Brumen Beno, Burg Rajko, Gerbic Lambert, Justin Ubald, Kodrič Rudolf, Koželi Miroslav, Pečnik Dragotin, Ranil Ivan, Regoršek Bogomir, Robnšček Srečko, Stanič Ivan, Šajna Ivan, Šnuderl Hinko, Šnuderl Ljudevit, Tomažič Božidar in Vižintin Rudolf. — Ponavljalni izpit delata po dveh mesecih dva kandidata.

— **Vpisovanje v I. letnik državnega moškega učiteljskega v Mariboru** za šolsko leto 1925/26. se vrši dne 30. junija t. l. Vpisati se morejo le učenci, ki so napravili nižji tečajni izpit na srednji ali končni izpit na meščanski šoli. Prinesejo naj s seboj krstni list.

— **Vpisovanje na deški in dekliški meščanski šoli v Trzinu za šolsko leto 1925/26** se vrši v soboto, dne 27. junija ob 10. uri in v nedeljo 28. junija ob 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenci ki vstopijo v I. razred, naj prinese s seboj zadnja šolska izpričevala, krstni list in potrdilo o cepljenju koz. Za hrano zunanjim učencem skrbi šolska kuhinja, ki je v preteklem letu izdala okoli 8000 kosil po zmerni ceni. Stanovanja na razpolago.

— **Državna realna gimnazija v Ptuj**. V prvi razred se bodo sprejemali učenci (učenke) v torek, dne 30. junija t. l. Vpsovali se bodo od 8.—9., čemur sledi od 9.—11. pismeni izpit iz slovenskega jezika ter računstva. Za vpis je potrebno izpričevalo osnovne šole z redi iz verouka, slovenskega jezika in računstva. Vpišejo se učenci lahko že tudi prej pri ravnatelju ob uradnih urah. — Ravnatelj.

— **Zrelostni izpiti na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani** so se vršili pod predsedstvom g. vladnega svetnika dr. Lovro Požarja kot min. odposlan-

ca od dne 8. do 15. junija t. l. Izpričevalo zrelosti z odliko so dobili gg.: Clemente Edvin, Hribar Ivan, Rupnik Vinčo in Zomre Franc. Za zrele so bili proglašeni gg.: Baltezar Viljem, Christof Drago, Deržaj Edvard, Gruden Franc, Jarnovčič Franc, Koch Izidor, Kopřiva Ivan, Ljubič Mirko, Mizerit Martin, Perenč Ivan, Perko Ivan, Schott Slavko, Slokan Filip, Stanič Ernest, Stele Andrej, Strah Anton, Suhadolc Peter, Škerbič Mirko, Tavželj Jože, Turek Franc, Vidmar Mirko, Zdešar Henrik in Zehrer Vilibald. Ponavljalni izpit dela po dveh mesecih 6 kandidatov.

Imenovanja in napredovanja.

— **Imenovanja in napredovanja učiteljstva v mariborski oblasti**. Imenovani so na predlog prosvetnega oddelka velikega župana mariborske oblasti na temelju člena 3., 6., 15., 52. zakona o državnih uradnikih od g. ministra prosvete za učitelje s pravom II/5 in 60% položajne plače: pri Sv. Jurju ob Pesnici Ivan Ferk; v Vitanju Adolf Klavara; v Slivnici Josip Kincl; v Zibiki Makso Kos; pri Sv. Martinu pri Vurbergu Adolf Poljanec; v Križevcih pri Ljutomeru Anton Vrabl; v Ljubčini pri Celju za učiteljico Erna Klerjeva, učiteljska abiturijentinja. — Napredovali so s kraljevim ukazom na temelju čl. 33. in 54. zakona o državnih uradnikih in čl. 1. uredbi o razvrstitvi v I. grupo II. kategorije: Barbara Kavčičeva, učiteljica pri Sv. Martinu pri Vurbergu; Marica Korenjakova-Lebarjeva, učiteljica pri Sv. Barbari v Halozah; Ladislava Volavškova, učiteljica pri Sv. Emi; Koloman Vukan, učitelj v Bodoncih; Marija Zalarjeva, učiteljica pri Sv. Bolfenku na Kogu; v 2. grupo II. kategorije: Ivan Jordan, učitelj v Radvanju; Mirko Majcen, učitelj v Ptuj; Ana Roberjeva, učiteljica v Radvanju; Adela Sevnik-Zeleznikova, učiteljica na Vranskem; Adolf Sokol, učitelj v Kotljah. — Napredovali so z odlokom g. ministra prosvete v 3. grupo II. kategorije: Antonija Cesarjeva, učiteljica na Ptujski gori; Marijeta Čížekova, učiteljica v Dolgi vasi; Makso Dominkuš, učitelj na Pobrežju; Antonija Jevšenakova, učiteljica pri Sv. Lovrencu na Pohorju; Josipina Kirarjeva, učiteljica v Šmarjeti ob Pesnici; Matilda Nendl-Trampuševa, učiteljica v Dravogradu. — V 4. grupo II. kategorije: Fran Vajda, učitelj v Mozirju.

— **Upokojeni so**: Anton Funtek, profesor državnega moškega učiteljskega v Ljubljani; Fran Suher, profesor istotam; Josip Verbič, profesor državnega ženskega učiteljskega v Ljubljani; Olga Cvahte, učiteljica v Mariboru; Mara Mikuluš, učiteljica v Sv. Andražu v Halozah. — K Sv. Bolfenku na Kogu je predstavljena kot stalna učiteljica Anuša Mrovletova v Hajdini pri Ptuj.

Naša gospodarska organizacija.

Odbor »Društva za zgradbo učitelj. konvikta v Ljubljani« sklicuje na dan 21. junija 1925

izredni občni zbor

ob 10. uri v Učiteljski tiskarni, soba št. 17.

Dnevni red:

1. Izprememba društvenih pravil
2. Volitve.
3. Slučajnosti.

— **Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani** je v preteklem tednu prejelo 757 Din, katere so vplačali: Moravško učiteljstvo mesto venca na grob očetu tovariša Ernesta Tirana 100 Din; Franjo Lovšin, šolski upravitelj na Vinici, po šolskem upravitelju K. Barletu povodom izročitve diplome častnega članstva »Belokranjskega učiteljskega društva« za Ganglov kamen 300 Din; Ivan Hrovat, učitelj v Kamniku, 10 Din članarine; Ciril Rakovec, učitelj v Kamniku, 5 Din podpornine; Neimenovan po učitelju Francu Fleretu drž. obveznico s šestimi zapadlimi kuponi v vrednosti 121 Din; Jože Serajnik, šolski upravitelj v Dovjem, drž. obveznico s šestimi zapadlimi kuponi v vrednosti 121 Din; in Mimica Komel-Perušek, učiteljica v Novemkotu, drž. obveznica za 100 Din. Hvala! Letošnji prispevki so dosegli znesek 5154 Din 50 para.